

विद्या भवन बालिका विद्यापीठ लखीसराय

वर्ग नवम् विषय संस्कृत शिक्षक श्यामउदय सिंह

ता:-०३/०६/२०२० (बोर्ड बेस्ड क्वेश्चन)

#अधोलिखितश्लोकं पठित्वा मञ्जूषातः उचितं पदं चित्वा भावार्थं पूरयत-

श्लोक ८. गुणा गुणजेषु गुणा भवन्ति , ते निर्गुणं प्राप्य भवन्ति दोषाः।

आस्वादयतोयाः प्रवहन्ति नद्यः, समुद्रमासाद्य भवन्त्यपेयाः।।

भावार्थः-गुणाः सदैव गुणीनां (i)प्राप्य सदगुणाः भवन्ति सदगुणाः भवन्ति परन्तु गुणहीनान प्राप्य दोषरूपे (ii)भवन्ति । यथा नद्याः जलं (iii)शुद्धं पेयं भूत्वा अपि समुद्रे मिलित्वा (iv)भवति । अतः गुणीजनैः कदापि दुर्जनस्य संगतिः न कर्तव्या।

मञ्जूषा

[स्वादिष्टम् , संगतिम् , अपेयम् , परिवर्तिताः]

#स्थूलपदान्यधिकृत्य प्रश्नवाक्यनिर्माणं कुरुत -

- (i) वृत्तम् यत्नेन संरक्षेत् ।
- (ii) वित्ततः क्षीणः अक्षीणः भवति ।
- (iii) वृत्ततः तु हतो हतः ।
- (iv) वित्ततः क्षीणः अक्षीणः भवति ।
- (v) श्रूयतां धर्मसर्वस्वं।
- (vi) आत्मनः प्रतिकुलानि परेषां न समाचरेत् ।
- (vii) प्रियवाक्यप्रदानेन सर्वे तुष्यन्ति जन्तवः।
- (viii) तस्मात् तदेव वक्तव्यं।
- (ix) मधुरवचने दरिद्रता न भवति ।